

Soovitused

varade kvaliteedi läbivaatamise kohta

Soovitused varade kvaliteedi läbivaatamise kohta

Sisukord

1.	Kommenteeritud kokkuvõte	3
2.	Taust ja põhjendused	5
3.	EBA soovitused varade kvaliteedi läbivaatamise kohta	6
	I lisa – pädevate asutuste nimekiri	9
	II lisa – varade kvaliteedi läbivaatamise hea tava	11
4.	Soovituse järgimise kinnitus	17

---

1. Kommenteeritud kokkuvõte

Osana pidevast tööst ELi pangandussektori usaldusväarsuse taastamisel annab EBA välja soovitusi pädevatele asutustele, mis nõuavad osalevatelt pädevatelt asutustelt suure riskiga varaklasside kvaliteedi läbivaatamist. Soovituste eesmärk on aidata ühtlustada pädevate asutuste tehtavat pankade krediidiportfellide hindamist, sealhulgas riskide klassifitseerimist ja reserve loomist, et toetada kõnealuste riskide mõju katmiseks piisavalt usaldusväärset omavahendite ja reserve taset.

Käesolevad soovitusel edendavad varade kvaliteedi läbivaatamise protsesside ja väljundite sidusust Euroopas, et kogu ELis oleks võimalik kõrvaldada kahtlused varade kvaliteedi suhtes.

Varade kvaliteedi läbivaatamine jääb pädevate asutuste vastutusalasse. Pädevatel asutustel soovitatakse hinnata ja tuvastada pankade krediidiportfellides olevaid suure riskiga varade klasse. Selline hindamine, mida tuleks jagada vastavate järelevalvekolleegiumidega, peaks tagama iga läbivaadatava panga riskantsete portfelli nõuetekohase hindamise. Käesolevate soovitustega loodab EBA luua teatavat sidusust ja kooskõla pädevate asutuste järgitavate heade tavade vahel.

Käesolevate soovituste eesmärk on toetada varade kvaliteedi läbivaatamise valdkonnas juba tehtavat või kavandatavat tööd. Ühtset järelevalvemehhanismi ja selle bilansihindamiskavasid tuleks toetada, mitte piirata. Käesolevad soovitusel jätavad ühtsele järelevalvemehhanismile ja teistele pädevatele asutustele piisava ruumi juba tehtud, käimasoleva ja kavandatava varade kvaliteedi läbivaatamise eesmärkide, ajakava, eelduste ja protsessi täpsustamiseks. Samas annavad soovitusel liikmesriikidele, kes ei ole ühtse järelevalvemehhanismi liikmed ega ole veel teinud ühtki läbivaatamist, raamistiku sellega alustamiseks. Kui pangad tegutsevad ELis väljaspool ühtset järelevalvemehhanismi või muul viisil piiriüleselt, kaasatakse käesolevasse läbivaatamisse järelevalvekolleegiumid. Nad hõlbustavad teabevahetust ning aitavad sobival juhul ja konsolideeritud järelevalvet teostava asutuse taotlusel piiriülestes pankades tehtavale analüüsile kaasa. Tulemused edastatakse kolleegiumile ja EBA-le. Seoses sellega tuleks arutada riskide maandamise ja reserve loomise meetmeid ning muid abinõusid, mida peetakse puudujääkide kõrvaldamiseks vajalikuks ja sobivaks.

Tulemusi läbi vaadates peaksid pädevad asutused järeltusi arutama ja testima ning kaaluma edasisi tegevusi. Selle raames peaksid pädevad asutused testima pankadelt saadud andmeid ning soovitama vajadusel meetmeid, näiteks laenukahjude korrigeerimist, reserve loomist või muid meetmeid, mida pädevad asutused peavad mis tahes puudujääkide kõrvaldamiseks vajalikuks.

Arvestades pädevate asutuste omavahelise suhtlemise vajadust, koostab EBA nende esitatud teabe põhjal aruande, milles võetakse kokku erinevate varade kvaliteedi läbivaatamise

---

peamised tulemused ning antakse kõigis jurisdiktsioonides järjepidevalt teavet, milliseid samme on astunud ja milles seisneb tulemuste olulisus.

Käesolevate soovitude üle on peetud aru asjaomaste pädevate asutustega, kuid ei ole toimunud avalikku arutelu, sest need soovitud on kavandatud seoses järelevalveülesannetega ja kajastavad üksikute asutuste olukorda ega ole osa üldisest poliitikast. Käesolevad soovitud avaldatakse EBA veebilehel.

---

2. Taust ja põhjendused

EBA on juba mõnda aega jälginud halveneva majanduskeskkonna tingimustes võlgade restruktureerimist ja varade kvaliteeti. See analüüs näitab varade kvaliteedi halvenemist kogu ELis, kuigi eri piirkondade, pankade ja portfelli vahel on märkimisväärseid erinevusi.

Võlgade restruktureerimispoliitika ning varade kvaliteedi hindamise järjepidevus ELis teeb endiselt muret. Hoolimata mitmesuguste määratluste käibelolekust on EBA töötanud välja kooskõlastatud võlgade restruktureerimise ja viivislaenude¹ määratlused, mida tuleks kasutada kogu ELis. Need annavad pädevatele asutustele võrreldava aluse bilansside hindamiseks.

Ehkki paljud pädevad asutused on hakanud olemasolevaid varade kvaliteedi jälgimise meetmeid aktiivsemalt rakendama, puudub ühtne ja läbipaistev ülevaade varade kvaliteedi probleemide ulatusest ELis. Seetõttu on ELis vaja kooskõlastada varade kvaliteediga seotud tegevusi puudutavat teabevahetust, et lahendada järelevalve- ja turuprobleeme.

Järjest sagedamini kasutatakse mõne riigi finantssektori võimaliku kahjumi tuvastamise usaldusväärse meetodina varade kvaliteedi läbivaatamist, millel on oluline osa pankade restruktureerimises ning ka paljudes käimasolevates järelevalveprogrammides. Praegu on ELis erinevusi läbivaatamise lähenemisviisides ja veelgi rohkem nendega seotud teabevahetuses. Käesolevad varade kvaliteedi läbivaatamise soovitused keskenduvad valimile ELi pankadest, mida pädevad asutused peavad olulisteks. Et käesolevate soovituste rakendamiseks on vaja paindlikkust, on pankade lõplik valim pädevate asutuste otsustada, kuid see peaks hõlmama kõiki olulisi üksusi ning neid, mille suhtes rakendati rekapiitaliseerimismeedet, tuleks käsitada prioriteetsena.

Käesolevad soovitused peaksid aitama tuvastada piirkondades, pankades ja portfelli vahel võimalikke probleemvaldkondi ning andma piisavalt teavet varade kvaliteedi jälgimise kohta, loomaks täiendavat kindlustunnet, et jääkriskide olemasolu ei õõnestaks ELi pangandussüsteemi usaldusväärset.

---

¹ EBA/ITS/2013/03

---

3. EBA soovitused varade kvaliteedi läbivaatamise kohta

Käesolevate soovituste staatus

Käesolev dokument sisaldab soovitusi, mis on välja antud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määruse (EL) nr 1093/2010 (millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ) (EBA määrus) artiklile 16. Kooskõlas EBA määruse artikli 16 lõikega 3 peavad pädevad asutused ja finantseerimisasutused võtma kõnealuste soovituste järgimiseks mis tahes meetmeid.

Soovitustes esitatakse EBA seisukoht nõuetekohase järelevalvetava kohta Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis ehk kuidas tuleks liidu õigust konkreetses valdkonnas kohaldada. Seepärast eeldab EBA, et kõik pädevad asutused ja finantsturu osalised, kelle suhtes soovitusi kohaldatakse, neid järgivad. Pädevad asutused, kelle suhtes soovitusi kohaldatakse, peaksid vajaduse korral kaasama need oma järelevalvetavadesse (nt muutma oma õigusraamistikku või järelevalvemenetlusi), sealhulgas juhtudel, mil soovitused on suunatud peamiselt finantsasutustele.

Aruandlusnõuded

EBA määruse artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused 23. detsembriks 2013 teatama, kas nad nimetatud suuniseid järgivad või kavatsesid järgida, vastasel juhul tuleb teatada mittejärgimise põhjused². Kui selleks tähtajaks teadet ei saada, peab EBA pädevat asutust nõudeid mitte täitvaks. Teatiseid viitega „EBA/Rec/2013/XX” tuleb saata V jaos esitatud vormil aadressile compliance@eba.europa.eu. Teatiseid peavad saatma isikud, kes on asjakohaselt volitatud esitama pädeva asutuse nimel nõuete järgimise teatisei.

Teated avaldatakse kooskõlas EBA määruse artikli 16 lõikega 3 EBA veebilehel.

---

² Euroopa Keskpanga puhul tuleb teade edastada kahe kuu jooksul alates päevast, mil see muutub pädevaks asutuseks.

I jaotis – Sisu, reguleerimisala ja mõisted

1. Käesolevad soovitused käsitlevad varade kvaliteedi läbivaatamist, mida pädevad asutused viivad läbi krediitiasutustes seoses selliste varaklasside ja riskipositsioonidega, mille riskitaset loetakse kõrgeks, nende asutuste direktiivi 2006/48/EÜ³ kohase järelevalve raames. Soovituste eesmärk on aidata ühtlustada pankade krediidiportfellide hindamist, sealhulgas riskide klassifitseerimist ja reservide loomist, et toetada kõnealuste riskide maandamiseks piisavalt usaldusväärset omavahendite ja reservide taset.
2. Käesolevad soovitused kehtivad I lisas loetletud pädevatele asutustele.
3. Kasutatakse järgmisi mõisteid:
  - „Viivisnõuete” määratlus on võimalusel rakenduslike tehniliste standardite lõpliku projekti EBA/ITS/2013/03⁴ punktides 145–157 esitatud määratlus.
  - „Võla restruktureerimise” määratlus on võimalusel rakenduslike tehniliste standardite lõpliku projekti EBA/ITS/2013/03⁵ punktides 163-179 esitatud määratlus. Kehtivad ka direktiivi 2006/48/EÜ artikli 4 määratlused.

II jaotis - soovitused

4. Pädevad asutused peaksid läbi vaatama kõigi asjaomaste krediitiasutuste varade kvaliteedi. Pädevad asutused peaksid käsutama prioriteetsena Euroopa Pangandusjärelevalve 8. detsembri 2011. aasta soovituse (ajutiste kapitalipuhvrite loomise ja järelevalve kohta usaldusväärse taastamiseks turul) (EBA/REC/2011/1) II lisas loetletud krediitiasutusi.
5. Pädevad asutused peaksid hindama ja kindlaks tegema, millised varaklassid ja/või positsioonid vajavad varade kvaliteedi läbivaatamist, lähtudes olulisuse ja riskide hinnangust.
6. Läbivaatamiste põhjalikkus sõltub olulisuse ja riskide hinnangust.
7. Kui krediitiasutusel on oma järelevalvekolleegium, tuleks varaklasside ja/või positsioonide valiku küsimuses nõu pidada kolleegiumis, kui tegevused ületavad ühise järelevalvemehhanismi raamid.

---

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiiv 2006/48/EÜ krediitiasutuste asutamise ja tegevuse kohta, ELT L 177, 30.6.2005, lk 1.

⁴ EBA lõplik rakenduslike tehniliste standardite projekt tolereerimist ja viivislaenu positsioone puudutava järelevalve-aruandluse kohta kooskõlas määruse (EL) 575/2013 artikli 99 lõikega 4 [EBA/ITS/2013/03]

⁵ *ibid*

-
8. Pädevad asutused peaksid võtma kvaliteedi läbivaatamisel arvesse EBA tuvastatud ja käesolevate soovitude II lisas kirjeldatud häid tavasid.

III jaotis – lõppsätted ja rakendamine

9. Varade kvaliteedi läbivaatamise tulemuste teatamisel EBA-le tuleb täiel määral arvesse võtta pädevate asutuste omavahelise teabevahetuse vajadust. Eelkõige võib olla vaja, et ühtne järelevalemehhanism kehtestaks enne täiemahulise tegevuse alustamist bilansihinnangute tulemuste edastamiseks oma teabevahetuspoliitika kooskõlas ühtse järelevalemehhanismi määrusega.
10. Pädevad asutused peaksid lõpetama varade kvaliteedi läbivaatamise hiljemalt 31. oktoobriks 2014. Varade kvaliteedi läbivaatamise esialgsed tulemused tuleb saata EBA-le niipea kui võimalik, et neid saaks arvestada ja et neist oleks abi üleeuroopalisel stressitestil 2014. aastal.
11. Pädevad asutused peavad pärast varade kvaliteedi läbivaatamist niipea kui võimalik EBA-le kooskõlastatud vormis aru andma.

I lisa – pädevate asutuste nimekiri

Austria	Finanzmarktaufsicht (Finantsturuamet)
Belgia	Belgia Riigipank
Bulgaaria	Bulgaaria Riigipank
Horvaatia	Hrvatska Narodna Banka (Horvaatia Riigipank)
Küpros	Küprose Keskpank
Tšehhi Vabariik	Ceska Narodni Banka (Tšehhi Riigipank)
Taani	Finanstilsynet (Taani Finantsjärelevalveasutus)
Eesti	Finantsinspeksioon
Soome	Finanssivalvonta (Soome Finantsjärelevalveasutus)
Prantsusmaa	Autorité de Contrôle Prudentiel (Usaldatavusjärelevalve asutus)
Saksamaa	Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (Föderaalne Finantsjärelevalveasutus)
Kreeka	Kreeka Pank
Ungari	Magyar Nemzeti Bank (Ungari Riigipank)
Iirimaa	Iirimaa Keskpank
Itaalia	Banca d'Italia (Itaalia Pank)
Läti	Finansu un Kapitāla Tirgus Komisija (Finants- ja Kapitalituru Komisjon)
Leedu	Lietuvos Bankas (Leedu Pank)
Luksemburg	Commission de Surveillance du Secteur Financier (Finantssektori Järelevalvekomisjon) http://www.lb.lt/home/default.asp?lang=e
Malta	Malta Finantsteenuste Amet
Madalmaad	De Nederlandsche Bank (Madalmaade Riigipank)
Poola	Komisja Nadzoru Finansowego (Poola Finantsjärelevalve Amet)
Portugal	Banco de Portugal (Portugali Pank)
Rumeenia	Banca Națională a României (Rumeenia Riigipank)
Sloveenia	Banka Slovenije (Sloveenia Pank)
Slovakkia	Narodna Banka Slovenska (Slovakkia Riigipank)
Hispaania	Banco de España (Hispaania Pank)
Rootsi	Finansinspektionen (Rootsi Finantsjärelevalveasutus)
Ühendkuningriik	Usaldatavusjärelevalve Amet
	Euroopa Keskpank ⁶

EMP-EFTA pädevad asutused⁷

⁶ Need soovitusel hakkavad Euroopa Keskpankale kehtima pärast seda, kui jõustub kavandatud nõukogu määrus, millega Euroopa Keskpankale antakse eriülesanded seoses krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (COM(2012) 511 lõplik).

⁷ EMP-EFTA riikide pädevad asutused ei pea hetkel kinnitama EBA suuniste ja soovitude järgimist. Seega kehtivad käesolevad soovitusel neile vabatahtlikkuse alusel.

Island	Fjármálaeftirlitið (Islandi Finantsjärelevalveasutus - FME)
Liechtenstein	Finanzmarktaufsicht - FMA (Finantsturuamet)
Norra	Finanstilsynet (Norra Finantsjärelevalveasutus)

II lisa – varade kvaliteedi läbivaatamise hea tava

Tuginedes kogu Euroopa Liidu asjatundjate kogemustele, kes on mitmesuguseid oma oludele ja nõuetele vastavaid varade kvaliteedi läbivaatamisi teinud või tegemas, kirjeldatakse käesolevas lisas mõnd asjatundjate esiletoodud head tava. See ei tähenda, et kõik allpool kirjeldatud etapid on alati kõigi varaklasside ja/või positsioonide seisukohast olulised. Neid võib kaaluda ja hinnata olenevalt nende olulisusest ja asjakohasusest prioriteetsete varaklasside ja/või positsioonide puhul.

1. Pädevad asutused püüavad valida varaklasse ja/või positsioone, võttes võimalikult palju arvesse allpool esitatud olulisuse ja riskidega seotud nõuandeid ning järgides allpool visandatud protsessi.
2. Pädevad asutused püüavad kasutada varade kvaliteedi läbivaatamisel valitud varaklasside ja/või positsioonide kogumi kvantitatiivset ja kvalitatiivset analüüsi, määrates kindlaks, millised etapid on nende olulisuse ja riskide hinnangust lähtuvalt kõige asjakohasemad.

Tüüpilised üldlaenuportfelli tasandil tehtavad toimingud

Andmete terviklikkus, riskide klassifitseerimine ja portfelli kvantitatiivne analüüs

3. Pädevad asutused märgivad, et varade kvaliteedi läbivaatamise lähtepunktina viiakse sageli läbi raamatupidamisstandarditest ja õigest riskide klassifitseerimisest lähtuv andmete terviklikkuse hindamine koos kogu laenuportfelli kvantitatiivse analüüsiga.
4. Tagamaks tõhusat lähtealust, kontrollivad pädevad asutused andmete kvaliteeti ja terviklikkust ning positsioonide sobivat jaotamist riskikategoriasse kogu laenuportfelli varaklasside ja/või positsioonide lõikes. Nad võivad:
  - a. hinnata, kas laenude klassifitseerimine varaklassidesse on õige ning kas (all-)portfellide vahelised piirid on selged ja kogu panganduskontsernis järjepidevalt arvesse võetud (nt VKEde laenud: omaette kategooria, mis on osaliselt ettevõtete portfellis, osaliselt jaeporfellis);
  - b. hinnata krediidiasutuste kasutatavaid segmente/allkategoriaid – sealhulgas määratlusi ja piire – erinevatel kvaliteeditasemetel (nt väike risk, juhtkonna tähelepanu, jälgimisnimekiri, alla nõutava kvaliteedi, restruktureeritud/taasläbiräägitud, restruktureeritud makseraskuste tõttu, viivises);
  - c. kontrollida, kas on olemas järjepidevalt kasutatav „krediidiriski” ja/või „viivislaenu” määratlus ning kuidas see sobib „viivisnõuete” määratlusega, mis on esitatud rakenduslike tehniliste standardite lõpliku projekti EBA/ITS/2013/03 punktides 145–157;

-
- d. analüüsida portfelli omadusi ja struktuuri, arvestades punktis b nimetatud segmenteerimist.
5. Olulisuse ja riskide hinnangu alusel ning lähtudes algsete portfellide laiuse ja sügavuse erinevustest võib vajalikuks ja põhjendatuks osutada täiendav analüüs.
6. Sageli kaalutakse järgmiste elementide täiendavat analüüsimist:
- positsiooni väärtus
  - lõpptähtaeg
  - tagatus
  - riskide klassifitseerimine
  - vara liik
  - piirkondlik jaotus
  - väljaandmise aasta (aastakäikude analüüs)
  - suured kontsentreerumised
  - reservide loomine
  - kahjumireservidega kaetuse määr.

Laenude väljaandmine ja seire

7. Pädevad asutused võivad hinnata krediidasutuste laenude andmise ja seire tavasid, mis on olulised algse segmenteerimise seisukohast.

Konkreetse portfelli tasandil tehtavad toimingud

8. Andmete kvaliteedi hindamisele kogu laenuportfelli ulatuses järgneb sageli prioriteetsete portfellide hindamine. Sellega määratakse kindlaks, millistele varaklassidele ja konkreetsetele portfellidele keskendutakse allpool kirjeldatud üksikasjalikumal analüüsis.

Võla restruktureerimine

9. Kasutades võimalusel käesolevate soovitude 3. punktis osutatud võla restruktureerimise määratlust, määravad pädevad asutused kindlaks võla restruktureerimise võimaliku kasutamise ja selle mõju hindamisele. Nad võivad:
- a. hinnata, kuidas on restruktureerimine määratletud; kontrollida, kas see määratlus on kogu panganduskontsernis ühtne, ning võrrelda sisemääratlust ühtlustatud määratlusega;
  - b. kontrollida, kas kasutusel on makseraskuste tõttu restruktureeritud positsioonide järjepidev aruandlus ning kas selliseid positsioone märgistatakse süstemaatiliselt kogu krediidasutuse aruandlussüsteemi(de)s;

-
- c. hinnata, kas võla restruktureerimistavade rakendamiseks on kehtestatud kindlaksmääratud protsessid ja poliitika, ning vaadelda, kuidas need on määratletud kogu panganduskontsernis;
  - d. teha kindlaks makseraskuste tõttu restruktureeritud positsioonide hulga analüüsitavas portfellis;
  - e. hinnata, kas makseraskuste tõttu restruktureeritavate laenude jaoks on loodud piisavalt reserve;
  - f. analüüsida makseraskuste tõttu restruktureeritud laenude valimit, et hinnata, kas laenud on nõuetekohaselt klassifitseeritud;
  - g. määrata kindlaks laenukohustuste täitmise seire, hindamise ja ajakohastamise standardid ja menetlused ning laenude riskiprofiilid.

Viivislaenude ja võlgnevuste haldamine

- 10. Pädevad asutused võivad hinnata seda, kuidas krediidasutused haldavad oma viivislaene (lähtudes võimalusel viivislaenude positsioonide ühtlustatud määratlusest rakenduslike tehniliste standardite lõpliku projekti EBA/ITS/2013/03 punktides 163–179) ja kuidas nad haldavad võlgnevusi. Pädevad asutused võivad:
  - a. hinnata solveerimisosakondade ja nende tegevuspõhimõtete olemasolu ja toimimist (varase hoiatuse süsteemid, klientide solveerimisele suunamise tingimused, restruktureerimine, juriidilised menetlused jms);
  - b. teha kindlaks varase ja hilise sissenõudmise protsessid ning nende tõhususe (näiteks klientide võlgnevuses oldud päevade analüüs);
  - c. hinnata tingimusi, mille alusel suunatakse kliendid tagasi toimiva laenuportfelli juurde või bilansist välja;
  - d. teha kindlaks kehvade varade/portfelliide võimaliku müügi hulga.

Tagatiste haldamine ja hindamine

- 11. Sageli hindavad pädevad asutused seda, kuidas krediidasutused hindavad, haldavad ja jälgivad tagatise. Eelkõige võivad nad:
  - a. hinnata, kuidas on jaotatud tagatiste hindamise vastutus (asutusesisene ja -väline hindamine) ning milline on selle sõltumatus laenude andmisest;

-
- b. koguda tõendeid hindamiste sageduse, ümberhindamise põhjuste ja hinnangute vanuse kohta;
  - c. hinnata, kuidas kärpe- ja hindamisparameetreid tuletatakse ja valideeritakse ning kas need põhinevad ajaloolistel andmetel; lisaks hinnata seost reserve loomisega, eriti juhul, kui andmeid (asutusesiseseid tagatiste väärtusi) kasutatakse reserve taseme määramiseks;
  - d. hinnata statistilise ümberhindamise vahendeid väikese kinnisvara puhul ning uurida parameetrite hinnanguid ja nende valideerimise viise.

Reserve loomine ja riskide maandamine

12. Samuti hindavad pädevad asutused seda, kas reserve tase ja riskide maandamine on kooskõlas krediitiasutuste portfellides olevate varade kvaliteediga. Eelkõige võivad nad:
  - a. teha kindlaks, millised reeglid kehtivad spetsiifiliste ja üldiste kahjumireserve kujundamisele ja riskide maandamisele, ning hinnata, kas neid rakendatakse järjepidevalt;
  - b. hinnata, milliseid parameetreid kasutatakse üldiste kahjumireserve puhul ja riskide katte arvutamisel ning kas neid valideeritakse ja kas need on adekvaatsed;
  - c. võrrelda erinevate segmentide kahjumireservidega kaetust, võrreldes neid võimalusel ka asjakohase võrreldava konkurendiga;
  - d. kontrollida, kas riskikatte reserve tase on üksikjuhtudel adekvaatne, lähtudes probleemplaenude valimist;
  - e. hinnata, kas reserve loomise nõudeid kohaldatakse sissenõutud varadele.

Olulisuse ja riskide hindamine

13. Läbivaadatavate varaklasside ja/või positsioonide hindamisel ja tuvastamisel ning analüüsi põhjalikkuse ja mitmekülguse määramisel võivad pädevad asutused hinnata varaklasside ja/või positsioonide olulisust ja riske.
14. Olulisuse ja riskide hindamisel võivad pädevad asutused arvesse võtta erinevaid aspekte, sealhulgas järgmisi:
  - kvantitatiivsed tegurid, võttes aluseks:
    - varaklassi ja/või portfelli taseme;
    - riskide kontsentratsiooni või riskide hajutatuse;
    - tagatuse;

-
- reserve loomise;
  - keskkonnategurid (makromajanduslikud tingimused, nt kommertsinnisvara hindade järsk muutus);
- kvalitatiivsed tegurid, võttes aluseks:
    - olemuslikud riskid;
    - krediidikontrolli tõhususe.
15. Olulisuse ja riskide alusel võivad pädevad asutused selgitada välja valdkonnad, mis vajavad läbivaatamist või põhjalikumat uurimist, sealhulgas:
- varaklass ja/või allportfell riigi tasandil;
  - kvantitatiivne varaklassi ja/või allportfelli tasand üksikutes krediidasutustes ning
  - üksikute varaklasside ja/või allportfellide kvalitatiivsete komponentide tasand.
16. Selle hinnangu alusel võib määrata kindlaks tõhusa varade kvaliteedi hindamise seisukohast tähendust omavad portfellid ning neid üksikasjalikult analüüsida ja läbi vaadata.

Ressursid

17. Pädevad asutused märgivad, et varade kvaliteedi tõhusaks läbivaatamiseks tuleb eraldada selleks piisavalt ressursse. Meetme ulatus ja ressursside suurus peaks olema proportsionaalne mitte ainult hõlmatavate komponentidega, vaid ka hindamise põhjalikkuse ja mitmekesisusega ning olulisuse ja riskidega.
18. Pädevad asutused võivad kasutada läbivaatamiseks sobivaid ekspertide meeskondi, sealhulgas kohalikke järelevalveasutusi või segameeskondi asjakohaste portfelli analüüsiks.
19. Mõnel juhul võivad pädevad asutused kaaluda võimalust toetuda kolmandatele osapooltele, kes viivad läbi varade kvaliteedi läbivaatamise või mõne selle osa, mis jääks niikuinii nende järelevalve ja vastutuse alla.

Aruandlusnõuded

20. Aruandlusnõuded võivad peegeldada tehtud hindamiste üksikasjalikkuse määra.
21. Kvantitatiivseks aruandluseks võib võimaluse korral kasutada olemasolevaid raamistikke nagu näiteks COREP või FINREP.
22. Aruandlus peaks hõlmama vähemalt järgmisi valdkondi:
- a. valimisse kuuluvate pankade põhiteave;
  - b. laenuportfelli klassifikatsioon riskide järgi;

-
- c. makseraskuste tõttu restruktureeritud ja viivislaenud;
  - d. võlgnevuste määrad ja võlgnevuste lahendamise meetmed;
  - e. riskide maandamise ning reserveide kogumise tasemed ja eesmärgid.
23. Kvalitatiivseks aruandluseks võib kasutada punktisüsteemi, mille kehtestavad vastutavad pädevad asutused.

Varade kvaliteedi läbivaatamine järelevalvekolleegiumide abil

1. etapp: Kohaldamisala

24. Piiriüleste krediitiasutuste konsolideeritud järelevalve eest vastutavad pädevad asutused teatavad järelevalvekolleegiumile, et asjaomase panga suhtes viiakse läbi varade kvaliteedi läbivaatamine, ning nad arutavad asjakohaste varaklasside ja/või positsioonide valikut läbivaatamiseks.
25. Konsolideeritud järelevalve eest vastutavad pädevad asutused jagavad oma varaklasside ja/või positsioonide olulisuse ja riskide hinnangu tulemusi nii ELi järelevalveorganite kui ka EBAGA, kasutades ülalkirjeldatud olulisuse ja riski kriteeriumeid.

2. etapp: Varade kvaliteedi läbivaatamise meetme elluviimine

26. Vastutavaid järelevalveorganeid võib kutsuda üles nimetama läbivaatamiseks eksperte, kui nad peavad seda vajalikuks ja asjakohaseks.

3. etapp: Tulemuste jagamine kolleegiumides

27. Konsolideeritud järelevalve eest vastutavad pädevad asutused teatavad kolleegiumile läbivaatamiste tulemused ja arutavad neid kolleegiumiga. Kolleegium vaatab tulemused läbi ja arutab neid.
28. Lisaks võib kolleegium:
- juhul kui asi puudutab tütarettevõtjaid, püüda leida nende soovitude ühisosa, näiteks vajalike lisareservide osas;
  - püüda luua järelevalve kooskõlastatud lähenemisviisi, tehes varade kvaliteedi läbivaatamise tulemusel sobivaid kohandusi.

4. Soovituse järgimise kinnitus

Kuupäev:

Liikmesriik/EMP riik:

Pädev asutus:

Suunised/soovitused:

Nimi:

Ametikoht:

Telefoninumber:

E-posti aadress:

Olen volitatud kinnitama suuniste/soovituste järgimist oma pädeva asutuse nimel: **Jah**

Pädev asutus järgib või kavatses järgida suuniseid ja soovitusi:

Jah   **Ei**   **Osaliselt**

Minu esindatav pädev asutus ei järgi ega kavatses järgida nimetatud soovitusi järgmistel **põhjustel**⁸:

Osalise järgimise üksikasjad ja põhjendus:

Saatke kinnitus aadressile compliance@eba.europa.eu⁹.

⁸ Osalise järgimise korral märkige järgimise ja mittejärgimise ulatus ning esitage mittejärgimise põhjused asjakohaste aspektide osas.

⁹ NB! Käesoleva järgimiskinnituse edastamise muud viisid, näiteks teate saatmine muule e-posti aadressile või e-kirja saatmine ilma nõutud vormita, ei ole lubatud.